

REGULAMIN KONKURSU

„Zbiorowy portret stulecia”

§ 1. Organizator

Badawczo-kreacyjny ogólnopolski konkurs historyczny organizowany jest w 2025/2026 roku przez: Fundację Ośrodka KARTA (02-536 Warszawa, ul. Narbutta 29), zarejestrowaną jako organizacja pożytku publicznego w Krajowym Rejestrze Sądowym pod numerem (KRS): 0000119146; NIP: 536-030-59-57; REGON: 006210388.

Fundacja Ośrodka KARTA odpowiada za wszystkie działania związane z ogłoszeniem i promocją konkursu, kontaktami z uczestnikami/uczestniczkami, przyjęciem, rejestracją, przechowywaniem i udostępnianiem prac, przeprowadzeniem procedury oceny prac przez Jury, organizacją uroczystości finałowej oraz innych działań związanych z konkursem.

Fundatorem konkursu jest Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności w ramach programu „Szkoła Ucząca Się”.

Fundacja Ośrodka KARTA może zaprosić do współorganizacji lub partnerstwa inne instytucje, które zaakceptują regulamin i warunki organizacyjne konkursu oraz zadeklarują współdziałanie, współfinansowanie lub inny rodzaj wsparcia konkursu i działań z nim związanych – aż do momentu zakończenia konkursu i upublicznienia jego efektów.

§ 2. Temat i idea konkursu

Konkurs **„Zbiorowy portret stulecia”** organizowany jest w odniesieniu do *„Deklaracji Podziwu i Przyjaźni dla Stanów Zjednoczonych”*, w związku ze zbliżającymi się obchodami setnej rocznicy jej powstania, czyli akcji zbierania podpisów pod adresem dziękczynnym dla Ameryki za pomoc Polsce w odzyskaniu niepodległości oraz olbrzymie humanitarne wsparcie dla kraju zrujnowanego i głodującego po I wojnie.

Ten umieszczony na portalu Polska1926.pl (www.polska1926.pl) dokument to 111-tomowy album z gratulacjami dla narodu amerykańskiego, pod którym w 1926 roku podpisało się blisko 1,3 miliona polskich obywateli wszystkich narodowości, grup społecznych, zawodów, religii – od najwyższych władz państwowych z prezydentem Ignacym Mościckim, marszałkiem Józefem Piłsudskim, rządem, sejmem, senatem, generalicją, władzami samorządowymi, kościelnymi, szkół wyższych, nauczycielami

i uczniami wszystkich szkół średnich i powszechnych aż po najmłodsze dzieci w pierwszych klasach. Najmłodsi podpisujący „*Deklarację*” mieli 7 lat – urodzili się w 1918 roku – to rówieśnicy odzyskania niepodległości, a niektórzy z nich to świadkowie niemal stu ostatnich lat historii naszego kraju.

Biorąc pod uwagę historię i tradycję każdej szkoły, instytucji, miejscowości, rodziny, których historia sięga roku 1926, jesteśmy pewni, że przez odtworzenie losów i prześledzenie osobistych i zawodowych historii osób, których autografy mogły znaleźć się w „*Deklaracji*”: kolegów/koleżanek z tej samej szkoły sprzed stu lat, mieszkańców własnej wsi czy miasteczka, członków instytucji i po prostu czasem odległych członków rodzin, możliwe jest opowiedzenie o wieku Rzeczypospolitej, o różnych momentach walki o własne państwo i różnych wymiarach troski o jego kształt i trwałość – także przez pracę i naukę – w całym stuleciu.

Chcemy w ten nietypowy, ale unikalny dla każdej lokalnej społeczności sposób, poprzez poznanie i prezentację setek, a może tysięcy indywidualnych historii, uczcić 100. rocznicę akcji, która zjednoczyła całe społeczeństwo.

§ 3. Adresat i założenia ogólne konkursu

1. Konkurs kierowany jest do młodzieży szkół ponadpodstawowych oraz najstarszych klas szkół podstawowych, w wieku 13-19 lat, nad którą opiekę mogą sprawować przedstawiciele instytucji i placówek edukacyjnych czy kulturalnych: szkół, bibliotek, domów kultury, archiwów społecznych itp., ale także organizacji pozarządowych.

2. Praca powinna być podejmowana w zespołach minimum trojga a maksimum pięciorga uczniów/uczennic pod opieką tutorską (nauczyciel/nauczycielka, bibliotekarz/bibliotekarka, animator/animatorka kultury, członek/członkini organizacji pozarządowej itp.). **Możliwe jest także uczestnictwo Zespołu bez dodatkowego Opiekuna/Opiekunki, jeśli Liderem/Liderką będzie członek Zespołu, który w momencie wysyłania pracy osiągnie pełnoletność i zdolność podpisania w Metryczce Pracy stosownych oświadczeń.**

3. Zadanie konkursowe polega na zebraniu materiałów źródłowych (w tym relacji świadków i eksploracji archiwów lokalnych i prywatnych), **rekonstrukcji losów pojedynczych osób lub grup osób** (rodzina, klasa szkolna lub społeczność szkoły, mieszkańcy wybranej – niekoniecznie własnej – miejscowości itp.), których podpisy znajdują się na kartach „*Deklaracji*” oraz **atrakcyjnym ich przedstawieniu w dowolnej formie** (film, prezentacja multimedialna, audycja radiowa, wirtualna wystawa, podcast, story map, gra, zin oraz inne nowoczesne formy prezentacji, także z wykorzystaniem narzędzi AI – zgodnie z wytycznymi zawartymi w Instrukcji do konkursu, stanowiącej załącznik do Regulaminu itp.)

4. Ważny w tej pracy kreatywnej będzie pomysł na popularyzację przedstawianych czy przywołanych w pracy bohaterów lub wydarzeń i wprowadzenie ich po konkursie do przestrzeni społecznej własnej miejscowości (choć przedmiotem badań może być miejscowość, która obecnie jest poza granicami Polski lub interesująca z zupełnie innych względów!), szkoły, regionu czy też szerzej, jako element wzbogacający samowiedzę społeczności, umacniający relacje między pokoleniami z przeszłości i teraźniejszości.

§ 4. Terminarz

1. Konkurs ogłoszony zostanie **w grudniu 2025 roku**: na stronie domowej Fundacji Ośrodka KARTA (www.karta.org.pl) oraz portalach polska1926.pl i uczycieszhistorii.pl, a upowszechniony szeroko za pośrednictwem mediów społecznościowych własnych, Partnerów oraz mediów publicznych.

Oferta udziału w konkursie będzie kierowana także drogą przekazu internetowego do szkół, które uczestniczyły w konkursach „Historia Bliska” Fundacji Ośrodka KARTA, a także do bibliotek, domów kultury, archiwów społecznych oraz za pośrednictwem innych organizacji pozarządowych i samorządowych, zajmujących się edukacją młodzieży.

Na portalu polska1926.pl opublikowane zostaną: pełny anons i Regulamin Konkursu wraz z załącznikami (Metryczka Pracy, Instrukcja do Konkursu) oraz inne pomocnicze materiały informacyjno-instruktażowe, a także podawane będą wszystkie kontakty i informacje bieżące.

2. **Prace konkursowe wraz z materiałami źródłowymi, stanowiącymi ich podstawę należy dostarczyć najpóźniej do 15 kwietnia 2026 roku** (termin mija o północy), przysyłając pliki do 15 MB mailem lub w przypadku plików większych (do 2 GB) – za pomocą bezpłatnego programu wetransfer.com na adres konkurs@karta.org.pl. Filmy, prezentacje itp. przekraczające 2 GB należy umieścić na dowolnej bezpłatnej platformie wideo (np. youtube, vimeo) **jako film niepubliczny i przesłać link** do organizatorów (dostępny tylko dla nich do czasu rozstrzygnięcia konkursu) mailem na adres konkurs@karta.org.pl oraz wpisać go do Metryczki Pracy.

3. Finał konkursu odbędzie się w połowie czerwca 2026 w ramach dwudniowego programu edukacyjnego w Warszawie. Uroczystość finałowa, mająca jednocześnie charakter nagrody dla 5 zespołów zaproszonych do Warszawy, polegać będzie na prezentacji prac i udziale Zespołów w debacie z ekspertami z dziedziny AI, na temat wykorzystania nowoczesnych narzędzi do prezentacji historii. Uroczystość będzie transmitowana online.

4. Do 30 września 2026 zakończą się wszystkie działania finalizujące edycję konkursu.

Nadesłane prace konkursowe, spełniające kryteria merytoryczne i techniczne określone w § 5, zostaną umieszczone na portalu polska1926.pl, a towarzyszące im materiały źródłowe dotyczące sygnatariuszy „Deklaracji” – wprowadzone do ich biogramów.

§ 5. Szczegóły dotyczące prac konkursowych

1. Kategorie prac i zasady ich przygotowania

Praca konkursowa powinna odnosić się do podstawy, jaką jest udostępniona na portalu polska1926.pl *Deklaracja Podziwu i Przyjaźni dla Stanów Zjednoczonych*.

Ideą jest odnajdywanie podpisów osób z danej, pobliskiej lub z innych względów ważnej miejscowości, szkoły czy instytucji, członków rodzin czy innych bliskich albo interesujących dla siebie osób, także tych, które żyły w odległych miejscach (chętnie jednak nie tych o powszechnie znanych biografiach), których losy mogą zostać odtworzone przez zgromadzone materiały źródłowe (dokumenty, zdjęcia, relacje świadków itp.) oraz zaprezentowane w atrakcyjny, niesztampowy sposób (film, prezentacja multimedialna, audycja radiowa, wirtualna wystawa, komiks, gra, story map, zin itp.), według zasad opisanych w p.2 (Forma pracy i zasady wykorzystania źródeł).

2. Forma pracy i zasady wykorzystania źródeł

Praca konkursowa powinna być plikiem typu: .doc, .docx, .odt, .pdf, .mp3, .mp4, .ppt, .odp, który należy przesłać do Organizatorów zgodnie z zasadami wymienionymi w § 4. p. 2. Ewentualne inne formaty, wynikające np. z użycia narzędzi AI, powinny być skonsultowane z Organizatorami z odpowiednim wyprzedzeniem przed wysłaniem pracy(za pośrednictwem maila).

Filmy, audycje radiowe, podcasty itp. formy audio–wideo nie powinny być dłuższe niż 10 minut

Praca powinna być opracowanym i w sposób kreacyjny zaprezentowanym (w całości lub częściach), samodzielnie pozyskanym materiałem źródłowym; nie powinna być natomiast tylko zbiorem nieopracowanych/nieprzetworzonych źródeł (nawet samodzielnie pozyskanych przez uczniów), nie powinna też być kreacją czysto artystyczną bez odwołania do źródeł historycznych lub przetwarzającą je w sposób zniekształcający. Praca nie może być powieleniem czy kompilacją prac innych autorów/autorek; wszelkie zapożyczenia czy cytaty powinny być ujawnione, zaznaczone i odpowiednio opisane.

Forma pracy powinna uwzględniać założenia badawczego konkursu historycznego, a więc nie powinien to być esej, praca czysto artystyczna czy informatyczna.

Praca ma mieć charakter badawczy i twórczy, to znaczy powinna być oparta na samodzielnie pozyskanych i w oryginalny (niepowielający cudzych dokonań) sposób użytych źródłach

historycznych, jak: dokumenty, listy, zdjęcia, wspomnienia, dzienniki, nagranie audio lub video, zapisane czy zmontowane relacje świadków historii, filmy itp.

Źródła mogą pochodzić z archiwów czy muzeów państwowych wszystkich szczebli, samorządowych, kościelnych, społecznych, różnych instytucji i od osób prywatnych, mogą być „wywoływane”, czyli pochodzić np. z nagrań świadków historii, mogą być także zaczerpnięte w formie cyfrowej za pośrednictwem Internetu z różnych bibliotek cyfrowych, cyfrowych archiwów i innych, przy zachowaniu jednak szczególnej rzetelności w przestrzeganiu prawa do ich wykorzystania oraz staranności w ocenie ich autentyczności.

W każdym przypadku należy jednak uwzględnić to, że: źródła powinny dotyczyć danej historii lokalnej, a nie powszechnej czy globalnej; miejsce ich pochodzenia czy zaczerpnięcia musi być znane i ujawnione. **Ponieważ źródła będą przesyłane razem z pracą kreatywną i jeśli wprost dotyczą sygnatariuszy „Deklaracji” mogą zostać zamieszczone na portalu polska1926.pl; użycie i wtórnie rozpowszechnianie ich za pośrednictwem pracy powinno być zgodne z prawem i zasadami etyki.**

Wymogiem przy wykorzystywaniu (pobieraniu, przetwarzaniu i rozpowszechnianiu) materiałów i informacji jest przestrzeganie praw: autorskiego (z uwzględnieniem zasad prawa cytatu), ochrony danych osobowych, prawa do ochrony wizerunku, a także zasad etyki.

Do przygotowania pracy mogą być używane narzędzia i programy o charakterze AI, konieczne jest jednak przestrzeganie zasad opisanych w Instrukcji do konkursu, stanowiącej załącznik do Regulaminu, a także przesłanie Raportu z użycia AI, który stanowi integralną część Metryczki Pracy oraz źródeł wyjściowych, które pozwolą Jury ocenić sposób ich przetworzenia w pracy kreatywnej.

3. Metryczka pracy

Obowiązkowym elementem towarzyszącym pracy konkursowej jest **Metryczka pracy**, czyli kwestionariusz stanowiący załącznik do Regulaminu, która **musi być wypełniony i podpisany przez Opiekuna/Opiekunkę lub Lidera/Liderkę Zespołu** (patrz § 3 p.2) oraz przesłany wraz z pracą, jako skan dokumentu.

Metryczka zawiera pola:

- ◆ informacje o autorach/autorkach i Opiekunie/Opiekunce lub Liderze/Liderce Zespołu oraz o instytucji sprawującej opiekę wraz z danymi kontaktowymi do Opiekuna/Opiekunki lub Lidera/Liderki i do instytucji sprawującej nadzór nad Zespołem (choć członkowie Zespołu mogą być uczniami różnych szkół);
- ◆ tytuł pracy, określenie formy (np. film mp4) i wielkości pracy (np. film 3”30”, 350 MB)

- ◆ krótkie streszczenie/przywołanie nazwisk przedstawionych postaci
- ◆ przywołanie numerów tomów i stron „Deklaracji”, które były przedmiotem eksploracji;
- ◆ spis wykorzystanych źródeł historycznych wraz z określeniem ich postaci pierwotnej i miejsca ich pozyskania;
- ◆ oświadczenie o korzystaniu lub nie z narzędzi AI i przesłaniu Raportu z ich wykorzystania, zawartego w Metryczce Pracy.
- ◆ oświadczenie Opiekuna/Opiekunki lub Lider/Liderki Zespołu (patrz § 3 p.2) – potwierdzenie autentyczności autorstwa pracy oraz przestrzegania prawa autorskiego, znajomości i przestrzegania Regulaminu Konkursu, przestrzegania zasad użycia narzędzi AI oraz zgody na wykorzystanie pracy przez Organizatorów oraz publikacji materiałów źródłowych na portalu Polska1926.pl.

§ 6. Ocena prac, nagrody, finał konkursu

1. Nadesłane prace nie mogą być wcześniej nagrodzone w innych konkursach, a także nie mogą być w całości lub w znaczącej (powyżej 10%) części upublicznione (wydawnictwa, prasa, radio, telewizja, internet) przed rozstrzygnięciem konkursu – pod groźbą ich dyskwalifikacji.
2. Dane zespołów – autorów/autorek prac nie będą kodowane przed oceną Jury.
3. Wszystkie prace będą podlegały ocenie Jury według takich samych kryteriów, choć w zależności od liczby i charakteru prac możliwe jest podzielenie ich na kategorie ułatwiające adekwatną ocenę (np. prace z przewagą tekstu i prace multimedialne) oraz uwzględniona będzie specyfika wynikająca z wykorzystania narzędzi AI.

1. Kryteria formalne

- ◆ **dostarczenie pracy w terminie wraz z prawidłowo wypełnioną i kompletną Metryczką wraz z Raportem użycia narzędzi AI, w tym Oświadczeniem podpisanym przez Opiekuna/Opiekunkę Pracy lub Lidera/Liderkę Zespołu, dotyczącym przestrzegania prawa autorskiego oraz wykorzystania narzędzi AI;**
- ◆ **spełnienie wymogów i założeń konkursu, co do liczby i wieku autorów/autorek;**
- ◆ **przestrzeganie wielkości i formy pracy oraz zastrzeżeń, co do jej wcześniejszego upublicznienia lub nagrodzenia w innych konkursach;**

- ◆przesłanie materiałów źródłowych stanowiących podstawę pracy.

2. Kryteria merytoryczne

- ◆ **lokalność źródeł i historii**; adekwatność treści pracy do tytułu i założeń konkursu; oryginalność/atrakcyjność i innowacyjność tematu (z uwzględnieniem możliwości uczniów, np. ze względu na ich wiek);
- ◆ **bogactwo i wartość źródeł historycznych** zgromadzonych/wykorzystanych w pracy; jakość i liczba źródeł przejętych z Internetu lub odwrotnie – dostarczonych przez pracę do Internetu;
- ◆ **rzetelność autorska** i sposób postępowania ze źródłami i świadkami historii; **przestrzeganie zasad prawa autorskiego i etyki**; sposób korzystania z prawa cytatu (ocena „antyplagiatowa”);
- ◆ **dociekliwość badawcza**, zdolność do refleksji, wyciągania wniosków i komentarza (z uwzględnieniem możliwości autorów/autorek np. ze względu na ich wiek);
- ◆ **współdziałanie zespołu**, wykorzystanie potencjału wszystkich członków grupy.

3. Kryteria techniczne i artystyczne

- ◆ **adekwatność formy i zastosowanych technik do treści i charakteru zgromadzonych źródeł w tym ewentualnego wykorzystania narzędzi AI**;
- ◆ **poprawność techniczna** (np. jakość i synchronizacja obrazu oraz dźwięku), **spójność kompozycji i kompletność elementów** w zależności od formy (np. czołówka filmu, przypisy w pracy pisemnej, podpisy pod zdjęciami i ich źródło);
- ◆ **oryginalność formy i walory stylu, wartość artystyczna, staranność wykonania** (np. język, ortografia, projekt graficzny, poprawność i sensowność wykonania animacji zdjęć, walory estetyczne).

Informacje na temat przebiegu pracy Jury nie będą udostępniane w trakcie jej trwania. Efekt pracy Jury zostanie przedstawiony jedynie w formie publicznie ogłaszanego komunikatu końcowego. Opinie Jury o poszczególnych pracach nie są udostępniane.

Jury wyłoni 5 zespołów, które zostaną wraz z Opiekunem/Opiekunką zaproszone na koszt Organizatorów do Warszawy, gdzie odbędzie się uroczystość finałowa, na której zostaną zaprezentowane nagradzane prace, a autorzy/autorki wezmą udział w debacie z ekspertami zajmującymi się wykorzystaniem nowych technologii w odniesieniu do historii. Uroczystość i debata będą transmitowane na żywo, a nagranie udostępnione na portalu Polska1926.pl.

Możliwe będzie również zwiększenie puli nagrody lub wzbogacenie jej rodzaju, w miarę pozyskania przez Organizatorów dodatkowych funduszy.

Uczestnikom/uczestniczkom konkursu i ich Opiekunom/Opiekunkom także tym, którzy nie otrzymali nagród i wyróżnień, może zostać zaproponowany udział w seminariach, warsztatach, konkursach, stażach, projektach, publikacjach, prezentacjach itp. – także międzynarodowych, na zasadach każdorazowo ustalanych przez organizatorów.

§ 7. Przechowywanie, ochrona, przeznaczenie i publikacja prac

- 1.** Nadesłane prace nie będą zwracane autorom/autorkom po konkursie. Po ocenie Jury zostaną skatalogowane i zarchiwizowane w Ośrodku KARTA, gdzie stworzą odrębną, chronioną i udostępnianą na normalnych zasadach archiwalnych kolekcję.
- 2.** Prace oraz dostarczone wraz z nimi materiały źródłowe docelowo mogą być publikowane lub wykorzystane w całości lub części na portalu, szczególnie w kontekście upowszechniania informacji o konkursie i jego efektach, także podczas wystaw, w publikacjach i w ramach działań promocyjnych dla potrzeb własnej promocji i reklamy z wykorzystaniem wszelkich nośników oraz mediów, także przez pozostałych Współorganizatorów i Partnerów konkursu.
- 3.** Uczestnicy/Uczestniczki konkursu akceptując Regulamin Konkursu i przysyłając prace konkursowe, nieodpłatnie przenoszą na Organizatorów prawa autorskie (niewyłączne) majątkowe do prac konkursowych i załączonych fotografii, co upoważnia Organizatorów do ich wykorzystywania na następujących polach eksploatacji:
 - ◆ wprowadzanie do pamięci komputera i do sieci multimedialnej, w tym do baz danych i platform komunikacyjnych;
 - ◆ utrwalanie, zwielokrotnienie bez względu na technikę (np. drukarską, reprograficzną, zapisu magnetycznego, cyfrową) i wielkość nakładu;
 - ◆ rozpowszechnianie, zamieszczanie w Internecie, nadawanie drogą przewodową i bezprzewodową, wystawianie, publiczne odtworzenie, w tym podczas seminariów i konferencji;
 - ◆ wykorzystywanie w materiałach wydawniczych, w tym promocyjnych, informacyjnych oraz szkoleniowych oraz we wszelkiego rodzaju mediach audiowizualnych;

- ◆ prawo do korzystania z materiałów w całości lub w części oraz ich łączenia z innymi dziełami, opracowania poprzez dodanie różnych elementów, uaktualnienie, modyfikację, korektę, redakcję, kompilację, adaptację, tłumaczenie na różne języki, zmianę barw, okładek, wielkości i treści całości lub ich części.

4. We wszystkich przypadkach autorzy/autorki zachowują swoje prawo osobiste, jakim jest wiązanie z dziełem ich nazwiska, oraz prawo do samodzielnej publikacji pracy (bez uzyskiwania wcześniejszej zgody organizatorów konkursu) – pod warunkiem podania informacji o przygotowaniu pracy na konkurs i podaniu ogólnych danych na jego temat oraz o ewentualnym otrzymaniu nagrody czy wyróżnienia w konkursie.

§ 8. Ochrona danych osobowych oraz wizerunku

1. Wszystkie dane osobowe zarówno autorów/autorek prac, jak i Opiekuna/Opiekunki zawarte w Metryczce Pracy są zbierane, przetwarzane i udostępniane na zasadach zgodnych z obowiązującym w Rzeczypospolitej Polskiej prawem.
2. Administratorem danych osobowych zbieranych podczas konkursu jest Fundacja Ośrodka KARTA, z siedzibą w Warszawie, ul. Narbutta 29.
3. Uczestnik/uczestniczka konkursu podaje swoje dane osobowe dobrowolnie.
4. Uczestnik/uczestniczka konkursu wyraża zgodę na przetwarzanie przez Fundację Ośrodka KARTA swoich danych osobowych udostępnianych podczas realizacji programu w celach komunikacyjnych, historycznych, naukowych, dydaktycznych, statystycznych, sprawozdawczości wobec sponsorów i organów nadzorujących działalność Fundacji Ośrodka KARTA oraz przedstawienia oferty programowej Fundacji Ośrodka KARTA.
5. Na zasadach przewidzianych przepisami ustawy o ochronie danych osobowych z dnia 29 sierpnia 1997 roku osoba, która przekazała swoje dane, ma prawo dostępu do nich, poprawiania ich oraz żądania zaprzestania ich przetwarzania.
6. Nadesłane prace i zawarte w nich lub dołączone do nich materiały nie mogą naruszać prawa do ochrony wizerunku i prawa autorskiego osób trzecich. W przeciwnym wypadku Opiekun/Opiekunka pracy ponosi pełną i wyłączną odpowiedzialność wobec osób, których prawa naruszyli małoletni autorzy/autorki pracy.
